

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XX. De Feudis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

ASSERTIO I. Jus spirituale v.g. percipiendi decimas Clericales non potest commutari pro re temporalis, siue pretio æstimabili, *nu. 37. & 4. seqq. Aff. 2.* Res spiritualis, exceptis Beneficijs, potest permutari pro alia re spirituali: dummodo utraque sis res merè spiritualis, cui nihil pretio æstimabile sit annexū, *n. 40.*

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.

a. 1. n. 6. & seq.	c. 8. n. 15. & 16.
c. 2. n. 4. & seq.	a. 9. & ult. num. 37. & 4. seqq.
c. 3. n. 8.	c. unic. in 6. num. 35. & seq.
c. 4. n. 9.	Clement. unic. num. 17. & seq.
c. 5. n. 19. & 5. seqq.	
c. 6. n. 10. & duob. seqq.	
c. 7. n. 24. & seq.	

TITULUS XX;

DE FEUDIS.

§. I. Quid, & quomplex sit Feudum?

ASSERTIO I. Feudum est benevola, & libera, ac perpetua concessio rei immobilis, vel æquipollentis, cum translatione utilis dominij, proprietate retentā, sub fidelitate, & exhibitione servitiorum, siue sub onere fidelitatis, & obsequij personalis exhibendi *n. 1.* Ubi etiam declaratur hæc descriptio. Quomodo differat Feudum à locatione, & emphyteutū, & quæ proprietates requirantur ad Feudum propriè dictum? *n. 2.* Aff. 2. Feudum dividitur in Feudum antiquum, & novum. 2. In Feudum hæreditarium, & gentilitium, & mixtum ex utroque. 3. In Feudum Ecclesiasticum, & Sæculare. 4. In Feudum masculinum, & foemininum, *n. 3.*

§. II. Quanam res Ecclesie in Feudum dari possunt, vel non possunt?

ASSERTIO I. Res sacræ, & spirituales, sicut alienari non possunt, ita nec in Feudum dari. Aff. 2. Res, seu bona Ecclesiæ, etsi profana, & tēporalia, quæ spectant ad Ecclesiæ Fabricam, vel ad mensam Prælati, & ab ipso de novo ex Ecclesiæ redditibus Ecclesiæ sunt acquisita, non possunt de novo in Feudum concedi, siue consensu Capituli, & auctoritate Superioris, alijsq; solennitatibus, sicut nec subinfeudari, *n. 5.* Quamvis siue his possint res jam antè in feudum concedi solitæ iterum in Feudum concedi, sicut & res modicæ, *n. 6.*

§. III. In quibus casibus Feudum antiquum ad Ecclesiam reuersum denuo in Feudum concedi potest, non obstante juramento, de non infeudando de novo res Ecclesiæ?

Episcopus non obstante juramento de non infeudando, inconsulto Papā, potest in tribus casibus novo vasallo Feudum concedere. Primò, si mortuo vasallo, sine hæredibus, Feudum revertatur ad Ecclesiam: Secundò, si vasallus Feudum alienet, potest Episcopus investire in eo ejus filium, vel consanguineum. Tertiò, si Episcopus Feudum alienatum per se facillè recuperare nō possit, tunc poterit illud concedere alicui Laico, qui illud ab Ecclesia recognoscat, & per quem Ecclesia illud valeat recuperare, *n. 7. 8. 10. & 11.* quibus casibus res infeudari solitæ, & ad Ecclesiam reuertæ non possint, siue solennitatibus adhibitis, reinfeudari, *n. 9.* An Capitulum possit feuda, quæ Sede Episcopali vacante, aperta sunt, siue ad Ecclesiam redierunt, reinfeudare, siue de novo in Feudum concedere, *n. 12.*

§. IV. An ob delictum Prælati, vel alterius Clerici Be-

neficiarij, cui secundum leges Feudorum, pena privationis est decreta, Feudum amittat Ecclesia?

ASSERTIO I. Si sit Feudum patrimoniale, seu privatum, tunc Prælatus, vel Clericus delinquens eo privari potest, ac debet, perinde, ut Laicus, *n. 13.* Aff. 2. Si Prælatus, seu Rector Ecclesiæ Feudum Ecclesiasticum habeat, pertinet ad mensam solius Prælati, tum ob delictum hujus privatione dignum, Ecclesia non amittit Feudum absolute; vivente tamen Prælato, & quomodo in administratione est, privatur fructibus, sed eodem mortuo, vel deposito, dominium utile, siue fructus revertuntur ad Successorem in Prælatura. Quod si Feudum pertineat ad solum Capitulum, delictum Prælati ipsi non nocet: si verò pertineat communiter ad Prælatum, & Capitulum, tunc vel solus Prælatus deliquit, & fructus amittuntur tantum quoad partem, quæ Prælato comperit. Vel etiam Capitulum fuit ejusdem delicti particeps: & tunc Ecclesia Feudum non amittit: sed tantum delinquentes, scilicet Prælatus, & Capitulares, dum vivunt, fructibus privantur: sed ijs mortuis, vel amotis, Feudum, siue fructus ejus, ad Ecclesiam, & Successores Prælatos, & Capitulares revertuntur, *n. 14.*

§. V. De prohibita, & illicita, vel licita Feudi alienatione.

ASSERTIO I. Vasallus, Feudum, siue novum, siue antiquum, non potest alienare, siue consensu domini, alioquin alienatio invalida est, si scienter facta sit, & ipse alienans Feudū perdit, *n. 15.* Aff. 2. Nominè alienationis, in materia feudali, comprehenditur, nō tantum venditio: sed omnis contractus, & actus, per quem dominium, vel jus aliquod reale, siue in re constitutum, in alium transfertur, siue consensu domini, *n. 16.* In quo infertur, quanam alienationes in specie sint prohibitæ vasallo, siue consensu domini. Aff. 3. Potest tamen vasallus licitè, & validè rem alienare, cum consensu domini, expresso, vel tacito, *n. 17.* Aff. 4. Potest vasallus in Feudo, quod habet, alium subinfeudare, etiam siue consensu domini: modò is sit ejusdem conditionis, & qualitatis, cujus est ipse vasallus sub infeudans, & ut fiat subinfeudatio iisdem pactis, & conditionibus, sub quibus ipse Feudū accepit, *n. 18.* Est autem subinfeudatio permessa, non tantum in Feudo sæculari: sed etiam Ecclesiastico, *n. eod.*

§. VI. An, si dominus à vasallo accipiat Feudum in pignus, teneatur fructus computare in sortem, nec nē?

Si quis habens ab Ecclesia possessiones, seu bona in feudum, acceptā mutua pecuniā ab eadem, possessiones illas eidem Ecclesiæ oppignorer, non teneatur Episcopus ejusdem Ecclesiæ fructus illius pignoris computare in sortem, seu summam Capitaletm, mutua datam, dummodò vasallus interim liberetur à prestando servitio, quod aliàs Ecclesiæ deberet, *num. 19. & seq.*

§. VII. An Clerici, Monachi, alijsque Regulares succedere possint in Feudis, vel ea acquirere?

Quæst. I. An Clerici succedere possint in Feudis, vel ea acquirere? Resp. Clericus in Feudo, de jure communi feudali, regulariter nō potest succedere, *n. 21.* Plures tamē sunt casus excepti, in quibus Clerici succedere possunt in Feudis, vel illa retinere, qui referuntur, *u. 22.* De Jure Canonico nō solum Ecclesiis, & Monasterijs Feuda de novo concedi possunt: sed etiam Clerici, & Religiosi Feudorum sunt capaces, *n. 23.* Quæritur

ritur 2. An Monasterium, seu Religio succedere possit in Feudum sui Professi? Resp. 1. Si Ordo, seu Religio sit incapax succedendi in communi, tunc non succedit in Feudum Monachi, seu Religiosi Professi; quia per Professionem amittitur Feudum, & vel ad agnatos, qui ad Feudum sunt vocati, devolvitur, vel ad dominum directum redit, n. 24. Resp. 2. Si Monasterium, vel Religio sit capax successionis in bona, tunc in Feudum Professi sui succedit, modò Feudum sit liberum à servitio, vel concessum sit cum onere talis servitij, quod Monasterium possit præstare, alias Feudum Professi ad proximos agnatos devolvitur, si Feudum sit antiquum, vel ad dominum redit, si nulli agnati sint superstites, nu. 25. Limitatur verò, quòd Feudum Monachi, seu Religiosi Professi non transit ad Monasterium, ut perpetuò penes illud remaneat: sed solum utilitas Feudi spectet ad Monasterium, quantum Professus illius vivit: imò in pluribus casibus, nec quoad hanc commoditatem transit ad Monasterium, n. 26. Prædicta procedunt in Feudo ex pacto, & providentia; nam Feudum simpliciter hereditarium, quod ad omnes hæredes transit, etiam in Monasterium, post mortem vassalli professi, transit in perpetuum, n. 27.

SERIES CAPITULORVM.

IN ANTIQVIS. c. 2. & fin. num. 7. & 4. c. 1. n. 19. & 20. seqq.

TITVLVS XXI.

DE PIGNORIBUS, ET ALIIS CAUTIONIBUS.

§. I. Quid sit pignus, & quomodo ab hypotheca differat, & quod duplex sit hypotheca?

ASSERTIO I. Pignus latè sumptum pro contractu, est obligatio relicita pro debito facta ad securitatem scilicet creditoris. n. 1. Aff. 12. Pignus, & hypotheca proprie, & strictè loquendo, inter se distinguuntur: nam pignus propriè locum habet ferè tantum in rebus mobilibus, quæ plerumque creditor traduntur: hypotheca verò consistit ferè tantum in rebus immobilibus, vel quæ non traduntur creditoribus: sed penes debitorem manent, obligatæ tamen creditoribus, quamvis quoad effectum pignus, & hypotheca non differat, n. 2. Aff. 3. Pignus seu hypotheca conventionalis, alia est expressa, alia tacita, eaque, vel generalis, vel specialis, seu particularis, n. 3.

§. II. De tacita hypotheca, quam habet uxor in bonis mariti pro dote recuperanda: & Ecclesia in bonis Prælati malè administrantis.

ASSERTIO I. Uxor pro securitate allatæ dotis, ejusq; restitutione, habet tacitam hypothecam in omnibus bonis mariti, eamque privilegiatam, ut præferatur cæteris creditoribus anterioribus, habetibus priores hypothecas tacitas, & quidem non tantum in bonis dotalibus uxoris: sed etiam in bonis paraphernalibus illius, quorum maritus administrationem habet, n. 4. & 8. Non potest uxor, propter delictum mariti, vel aliam obligationem ejusdem, conveniri in iudicio, nec dote privari, etiam ut satisfiat læso à marito, n. 5. Si res oppignorata, vel hypothecæ titulo obligata vendatur alicui tertio, dominium quidem transfertur in emptorem, ita tamen, ut obligatio pignoris ad possessorem transeat, n. 6. Creditor rem pignori obligatam à quovis possessore vendicare potest, n. 7. Sed & viceversa, maritus habet tacitâ hypothecam in bonis uxoris pro dote promissa, sibi præstandâ, n. 9. Aff. 2. Omnia bona Prælati tacitè obligata sunt, seu oppignorata Ecclesiæ, si malè ea administrat, n. 10.

Tomus III.

§. III. Quanam res oppignorari, seu in pignus dari non possunt?

ASSERTIO I. Res illæ, quæ per se, & absolute vendi prohibentur, non possunt etiam oppignorari. Unde res Sacræ, & Religiosæ, nec per specialem, nec per generalem hypothecam obligati possunt, nisi ob gravem necessitatem, in qua etiam vendi possunt, n. 11. & seq. Aff. 2. Liber homo non potest oppignorari, si ve pro debitis retineri, si nō habeat, unde solvat, n. 13. Quando liber homo propter debitum, pignoris loco, detineri, vel etiam capi, & incarcerari possit, n. 14. Aff. 3. Etsi res aliena vendi potest, non tamen potest oppignorari, si quis nihil omnino juris, in illa habeat, n. 15.

§. IV. An Prælati, vel Rector Ecclesiæ res, seu bona ejusdem oppignorare possit?

ASSERTIO I. Non potest Prælati, vel Rector Ecclesiæ res alienari prohibitas per specialem hypothecam obligare, etsi possit per generalem, n. 16. Aff. 2. Prælati, aut Rector Ecclesiæ non potest res ejusdem oppignorare, pro necessitate, aut utilitate propria: sed hæres illius compelli debet, ut res illas obligatas redimat, & Ecclesiæ restituat, n. 17.

§. V. An, & quanam fructus pignoris in sortem sint computandi, & in quibus casibus computari non debeant?

ASSERTIO I. Creditor fructus ex pignore perceptos in sortem computare debet, si ve in partem solutionis debiti, ita, ut ob fructus ex re oppignorata perceptos à creditore, debiti quantitas diminuat, imò penitus dissolvatur, si tantum ex fructibus percipit creditor, quantum ipsum debitum, & expensæ factæ in rem oppignoratam æstimantur, nu. 18. Aff. 2. Creditor debet computare in sortem fructus pignoris, non solum perceptos: sed etiam percipiendos, nu. 19. Creditor potest rem sibi oppignoratam alteri oppignorare, sicut & hæres illius, n. 20. Si pignus, si ve res oppignorata pèreat, vel deterior sit reddita dolo, lata culpa, vel levi creditoris, obligatur ad refaciendum damnum debitori, n. 22. Etsi creditor dominus pignoris non sit, potest tamen rem sibi oppignoratam, etiam invito debitore, vendere, si ipsi debitum, tempore constituto, non sit solutum, nu. 23. Aff. 3. Tres sunt casus, in quibus fructus ex re oppignorata percepti in sortem, seu summam Capitalem non sunt computandi, n. 24.

§. VI. Utrum venditio rei, cum pacto revenditionis, ad arbitrium emptoris, recipiendo aliquid ultra sortem, sit vera, & licita venditio: an verò potius sit contractus pignoris illicitus, & usurarius?

Emens rem cum pacto redimendi illam, ad arbitrium emptoris, recepto majore pretio in redemptione, quam fuerit in prima emptione, est simulata tantum venditio, & emptio, re ipsa verò contractus pignoris, si ve oppignoratio pro mutuo, adeoq; mutuum usurarium, cum traditione pignoris, n. 25. & 26.

§. VII. An pactum Legis commissoriæ adjectum contractui pignoris sit licitum?

ASSERTIO I. Pactum legis commissoriæ, per quod inter partes convenitur, ut si debitum v. g. ex mutuo, intra cetrū tempus, à debitore solutum non sit, pignus pro eo datum creditori cedat, vel postea nunquam repeti possit, est utroq; Jure prohibitum, & ipso Jure irritum, n. 27. Cur tale pactum sit permissum in venditione

Ddd dd 2

ditio-